

1861

HÁRMAS

KIS-TÜKÖR.

MELLY

MAGYARORSZÁG'

I. LEGUJABB

FÖLDLEIRÁSÁT,

II. RÉGIBB ÉS LEGUJABB

POLGÁRI ÁLLAPOTÁT,

III. A MAGYAR NEMZETNEK RÉGIBB ÉS

LEGUJABB TÖRTÉNETÉT

HÍVEN ÁBRÁZOLJA.

Magyarország és Erdély földabroszával.

XIII. Toldalékkal.

1849. és 1850. évi kiadás.

PESTEN,

Trattner és Károlyi tulajdona,

urí utca 453. sz. és gránátos utca 464. sz. alatt.

Pelsőcz, Tornallya, Kraszna-Horka vára és Várallya, gróf Andrássy birtoka, egyike azon váraknak, mellyeket a' 17-dik század végének vasfoga nem emészte meg — épen fen áll még.

Rima-Szombat, nyereg-gyártók, sarkantyúsok, vászon kereskedőkkel virágzó városka, reformátusok jeles oskolájával.

Murány, Koburg herceg urodalma, magas hegyen épült vár, mellyben olly mély kút van, hogy egy veder vizet belőle csaknem egész negyed óráig húznak fel lovak, porcellán, és papiros-gyára nevezetes.

Dopsa, papiros-malommal; találatik itt asbest, mellyből ollyan papirost készítenek, hogy a' tűzben el nem ég, hanem csak az irás enyészik el róla.

27. Torna-Abauj.

Torna vármegyének igen szűk határa, Itt Szádvárból mehetsz hamar Tornallyára, Szelicze barlangját szemléld meg próbára, Hol a' viz télen hév, jeges derék nyárra.

Torna megye 1849. eszt. a' Kassai polgári kerületi cs. kir. Fő-Ispánsághoz csatoltatott.

Torna vármegye székét és gyűléseit 1848. előtt Torna mezővárosában tartotta.

Ebben van 1 mezőváros; 41 falu; 23 pusztá; 29,083 lakos. — **Nyelv**: magyar. Nagysága 11 négyszegű mértföldet tézen.

Ujonczokat a' 31-ik számú Porosz kir. herceg nevét viselő magyar gyalog ezredhez állít.

Birtokos családok: **herceg**: Esterházy. **Grófok**: Andrássy, Csáky, Gyulay. **Nemesek**: Aszalay, Bárczay, Császár, Dobozy, Fáy, Gedeon, Görgey, Komjáthy, Martinides, Puky, Ragályi, Szendrey, Tomka, Zsarnay 'stb.

Torna, mezőváros, Torna vize mellett, 1800 lakossal. — **Aggteleknél**, a' Baradla csudálatos barlang, több mértföldnyire terjed, egy patak folyja keresztül,

felette magas üregében csepegő kő van; télen meleg, nyáron hideg. — **Szádvár**, kősziklán épült vár. **Nádaska**, **Szilás**, Eszterházy herceg szádvári urodalmának feje, **Szögliget**, **Szelicse** falu, a' mellette lévő szeliczei barlangban, télben meleg viz, nyárran jég van, **Zsarnó**, **Szöllős-Ardó**.

28. Sáros vármegye.

Sáros vármegyének, utja igen terhes, Itt van Bártfa, Sáros, Kis-Szeben, Eperjes, Kapivár, Makovitz, Tarcza, Sóvár, Sebes, Lakja Tót 's Rusznyák, ki babonával teljes.

Sáros megye 1850. eszt. Kassai kerületi cs. k. Fő-Ispánsághoz van csatolva.

Ezen megyében van 3 királyi város, Eperjes, Bártfa, Szeben; 12 mezőváros; 361 falu; 190,500 lakos. — **Nyelv**: a' nemessége magyar, a' köznépé tót, Rusznyák. Nagysága 65 négyszegű mértföld, hossza 11, szélessége 5, 7, 8 mértföld. Határos Gallicziával.

Hat járása volt: 1. Siroki, 2. Alsó-Tarczai, 3. Felső-Tarczai, 4. Tapolyi, 5. Szekcsői, 6. Makoviozi.

Ujonczokat a' 60-dik számú Gusztáv Vasa magyar gyalog ezredhez állít.

Birtokos családok: **Grófok**: Andrássy, Desewffy, Forgács, Haller, Károlyi, Szirmay, Wolkenstein. **Bárok**: Izdenczy, Palocsay, Horváth, Meskó, Splényi. **Nemesek**: Berzeviczy, Bornemisza, Bujanovics, Dobay, Füzy, Gombos, Görgei, Gilányi, Kapy, Kálnásy, Károlyi, Kükömezey, Ketzer, Körtvélyesy, Ladomérszky, Márjássy, Meltzer, Podhorányi, Piller, Potornyay, Pulszky, Okolicsányi, Roskoványi, Semsey, Szirmay, Sárosy, Szentimrey, Szulovszky, Szimyei-Merzse, Szakmáry, Ujházy, Usz, Péchy, Zimmermann 'stb.

Bártfa.

Bártfa, királyi város, gymnasiummal, közel a' városhoz van egy gyönyörű fenyves völgyben a' bárt-